

Paaugstināt saimnieciskās darbības efektivitāti

NO LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJAS PLĒNUMA

Pirmdien notika Latvijas KP rajona komitejas kārtējais plēnums. Tas apsprieda jautājumu par uzdevumiem, kas veicami partijas rajona organizācijai, lai izpildītu PSKP CK lēmumu «Par saimnieciskā mehānisma tālāku pilnveidošanu un partijas un valsts orgānu uzdevumiem» un PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumu «Par to, kā uzlabot plānošanu un palielināt saimnieciskā mehānisma ietekmi ražošanas efektivitātes un darba kvalitātes paaugstināšanā». Referātu par šo jautājumu nolasija Latvijas KP rajona komitejas pirmais sekretārs A. Cepānis.

* * *

Kā zināms, PSKP CK pieņēmusi lēmumu par saimnieciskā mehānisma tālāku pilnveidošanu un partijas un valsts orgānu uzdevumiem, tēca referents. Pēc tam

PSKP CK un PSRS Ministru Padome pieņēma kopīgu lēmumu «Par to, kā uzlabot plānošanu un palielināt saimnieciskā mehānisma ietekmi ražošanas efektivitātes un darba kvalitātes paaugstināšanā».

Pieņemtajiem lēmumiem piemīt tāda īpatnība, ka tie orientē saimniecisko mehānismu uz augstu tautsaimniecības galarezultātu sasniegšanu, uz sabiedrisko un personisko vajadzību labāku apmierināšanu, tālāk norādīja A. Cepānis. Tajos paredzēts pilnīgāk izmantot ražošanas fondus, pazemināt produkcijas pašizmaksu, uzlabot stāvokli kapitālajā celtniecībā. Jaunie pasākumi būtībā ir nākamais ekonomiskās reformas posms, kura aizsākās 1965. gadā. Atbilstoši PSKP CK 1965. gada marta un septembra Plēnumu lēmumiem mūsu zemē veikti plaši pasākumi, lai uzlabotu ražošanas plānošanu un ekonomisko stimulēšanu visās tautsaimniecības nozarēs.

Tā rezultātā nozīmīgi panākumi gūti arī mūsu rajonā, turpināja referents. Salīdzinājumā ar 1965.

gadu rūpnieciskās ražošanas apjoms pieaudzis 6 reizes. Tikai devītajā piecādē vien ekspluatācijā nodoti tādi lieli uzņēmumi kā Iļzina ceļš Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā, Preiļu siera rūpnīca, būvmateriālu rūpnīca «Līvāni». Desmitās piecādes pēdējos divos gados darba ierindā stājies Līvānu eksperimentālais māju būves kombināts, keramzīta ceļš «Nīcgale».

PSKP CK par savas ekonomiskās stratēģijas galveno virzienu uzskata vēl enerģiskāku ekonomikas levdīšanu intensīvas attīstības gultnē. Tieši tas nosaka PSKP CK un PSRS Ministru Padomes pieņemto lēmumu galveno būtību. Šie lēmumi aptver plašu jautājumu loku. Pirmkārt, tajos noteikti pasākumi plānošanas pilnveidošanai, otrkārt, — kapitālieguldījumu efektivitātes paaugstināšanas ceļi un, treškārt, — uzdevumi saimnieciskā aprēķina ekonomisko sviru un stimulu lomas palielināšanai.

Turpinot referātu, A. Cepānis turpina raksturoja PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumu saturu, saasināja uzmanību uz tajos paustajām pamatatzīmām. Pēc tam viņš norādīja, ka, gatavojoties gaidāmajai ekonomikas pārkārtošanai, rūpīgi jāizanalizē uzkrātā pieredze, jādod pārdomāts novērtējums tam, ko jau izdevies paveikt. Šajā sakarībā referents atzīmēja, ka pēdējos

gados rajonā tiek veikts liels un daudzpusīgs darbs, lai uzlabotu rūpniecības uzņēmumu saimniecisko darbību.

Uzņēmumu darba kolektīvi partijas pirmorganizāciju vadībā sekmīgi pilda desmitās piecādes plānus un sociālistiskās saistības. Piecādes aizvadītajos trijos gados un vienpadsmit mēnešos rūpniecības produkcijas ražošanas uzdevums kopumā izpildīts par 102,3, bet realizācijas — par 103 procentiem. Darba ražīguma kāpināšanas plāns paveikts par 101 procentu.

Daudz uzmanības tiek veltīts arī produkcijas kvalitātes paaugstināšanai. Augstākās kvalitātes produkcija patlaban sastāda 4,2 procentus, — par 0,8 procentiem vairāk nekā paredzēts plānā. Vienlaikus tiek domāts par ražošanas efektivitātes kāpināšanu. Šini piecādē iesniegti 4,9 tūkstoši račionālīzācijas priekšlikumu, 3,5 tūkstoši ieviesti ražošanā un devuši 5,4 miljonus rubļu lielu ekonomisko efektu.

Tomēr rūpnieciskajā ražošanā pie mums ir vēl arī trūkumi un neatrisinātas problēmas, turpināja referents. Patlaban neapmierina būvmateriālu rūpnīcas «Līvāni» veikums. Uzņēmuma kolektīvs nav ticis galā ar šī gada pirmo desmit mēnešu uzdevumu produkcijas izlaidē un realizācijā. Arī Līvānu

eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca līzina ražošanā šogad neveic plānoto.

Trauksmi tāpat rada fakts, ka dažos uzņēmumos šogad darba algas pieauguma tempi apsteidz darba ražīguma kāpināšanas gaitu. Jo sevišķi tas attiecas uz Valsts lauksaimniecības ražošanas tehniskās nodrošināšanas komitejas rajona apvienību.

Mums vēl daudz jāstrādā, lai paaugstinātu ražošanas fondu izmantošanas efektivitāti. Fondu atdeve aizvadītajos desmitās piecādes gados kopumā rūpniecībā nav palielinājusies, bet būvmateriālu rūpnīcā «Līvāni» un Valsts lauksaimniecības ražošanas tehniskās nodrošināšanas komitejas rajona apvienībā tā pat samazinājusies.

PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumos īpaši tiek izvirzīts uzdevums ar maksimālu efektu izmantot darbaspēka resursus, tālāk uzsvēra referents. Viens no svarīgākajiem virzieniem te ir mazražīgajā roku darbā un smagā fiziskā darbā nodarbināto strādnieku īpatsvara samazināšana. Šini jomā uzņēmumos un celtniecības organizācijās jau veikts ne mazums. Labi rezultāti, piemēram, gūti būvmateriālu rūpnīcā «Līvāni», Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā.

(Turpinājums 2 lpp.)

Paaugstināt saimnieciskās darbības efektivitāti

(Sākums 1. lpp.)

Tomēr jāatzīmē, ka mehanizācijas un automatizācijas līmenis atsevišķos uzņēmumos vēl nav pietiekami augsts. Daudz roku darba Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldē (37 procenti), Preiļu SCO (24 procenti) un apvienības «Latvijas balzāms» Preiļu cietes rūpnīcā. Saimnieciskajiem vadītājiem un sabiedriskajām organizācijām krasi jāaktivizē darbs, lai stāvokli labotu.

Daudz jaunuma ražošanai nodara arī darba laika zudumi. Desmitās piegādes trijos gados un desmit mēnešos rūpniecības uzņēmumos izniekotas 5 999, celtniecībā — 23 854 cilvēkdienas. Jo sevišķi daudz darba laika zudumu ir Livānu PMK, Preiļu SCO, apvienības «Latvijas līns» 6. filiālē. Partijas pirmorganizācijām stingrāk jākontrolē, kā tiek ievērotas padomju likumu prasības, vairāk jārūpējas par darba disciplīnas nostiprināšanu.

Partijas un valdības pieņemtajos lēmumos uzsvērts, ka visnotaļ jāgādā par produkcijas kvalitātes paaugstināšanu. Nenoliedzot pozitīvo, jāatzīmē, ka atsevišķu produkcijas veidu kvalitāte vēl neatbilst tagadējām prasībām, norādīja referents. Pēdējā laikā pazeminājusies būvmateriālu rūpnīcā «Livāni» ražoto ķieģeļu kvalitāte. Šī gada deviņos mēnešos salīdzinājumā ar attiecīgo laiku pērn par 20 tūkstošiem rubļu vairāk brāķa sarazots Livānu stikla fabrikā. Arī Valsts lauksaimniecības ražošanas tehnikas nodrošināšanas komitejas rajona apvienība nenodrošina kvalitatīvu lauksaimniecības tehnikas remontu.

PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumos paredzēti vairāki pasākumi kvalitātes stimulēšanai. Piemēram, tiek palielināts stimulējošais pielikums pie vairumcenas par jaunu augsti kvalitatīvu produkciju, kas savu parametru ziņā atbilst labākajiem mūsu zemes un ārzemju paraugiem. Ja tiek ievērojami uzlabota tautas patēriņa preču kvalitāte un tām tiek piešķirta kvalitātes zīme, atskaitījums uzņēmumu ekonomiskās stimulēšanas fondos izdara palielinātos apmēros.

Efektivitātes un kvalitātes problēmas ir cieši saistītas ar zinātniski tehniskā progresa paātrināšanas jautājumiem. Partijas un valdības jaunie lēmumi nosaka stingru sistēmu ilgtermiņa, piegādes un gada plānu izstrādāšanai šajā stērā.

Rajonā iepriekšējos gados veikti pasākumi, lai nostiprinātu zinātnes un ražošanas sakarus, sevišķi Livānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā. Zinātnes un tehnikas sasniegumu ieviešana jāaktivizē arī citur. Vienlaikus ir svarīgi līdz-

tekus pašreizējās darbības analīzei rūpīgi izvērtēt un apkopot ekonomisko eksperimentu rezultātus, saimniekošanas pieredzi. Ievēribas cienīgs ir, piemēram, brigādes formas pielietojums darba organizācijā. Šo formu viena no pirmajām rajonā ieviesa Livānu stikla fabrika. Jaunās metodes efektivitāti labi atklāj rezultāti produkcijas ražošanā. Darba ražīgums, saimniekojot pa jaunam, palielinājies caurmerā par 4 procentiem. Kadru maiņa sarūkusī par 4,5 procentiem. Pusotras reizes palielinājies ar kvalitātes zīmi novērtētās produkcijas izlaide. Pirmirindas saimniekošanas metodes ievieši arī Livānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā un citos uzņēmumos.

Celtniecības organizācijas savukārt aizvien plasāku pielietojumu gūst N. Ziobina metode. Vislabāk to ievieši Livānu PMK un Preiļu SCO. Partijas pirmorganizācijām jāpanāk, lai brigādes formu darba organizācijā ieviestu vēl plašāk, jo tai, kā noteikts PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumos, vienpadsmitajā piegādē jāklūst par darba organizācijas pamatformu.

Joprojām akūts ir jautājums par transportu, referāta turpinājumā teica A. Čepānis. Partija un valdība veic enerģiskus pasākumus, lai uzlabotu transporta darbu. Sevišķi tas attiecināms uz dzelzceļa transportu. Taču pie mums uzņēmumu vainas dēļ vēl desmitiem vagonu netiek laikus izkrauti. Šī gada desmit mēnešos Livānu stacijā ilgāk par noteikto normu nostāvējuši 1 439 vagoni, vairāk nekā puse no viņiem — Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas vadības neizdarības dēļ. Partijas pirmorganizācijām, saimnieciskajiem vadītājiem nepieciešams veikt visus iespējamus pasākumus, lai katra transporta vienība, katrs vagonš, katra platforma tiktu izmantota maksimāli efektīvi.

Tālāk referents aplūkoja stāvokli kapitālajā celtniecībā. Viņš atzīmēja, ka desmitās piegādes aizvadītajā laikposmā celtniecības un montāžas darbu apjoms paveikts tikai par 97,8 procentiem. Piegādes trijos gados un desmit mēnešos celtniecības organizācijas objektu nodošanas uzdevumu izpildījušas par 74 procentiem, darba lērinā nav stājusies 45 plānotie objekti. Partijas un valdības lēmumi liek rūpīgi izanalizēt stāvokli kapitālajā celtniecībā un bez kavēšanās novērst esošos trūkumus.

PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmums «Par to, kā uzlabot plānošanu un palielināt saimnieciskā mehānisma ietekmi ražošanas efektivitātes un darba kvalitātes paaugstināšanā» pilnā mērā attiecas arī uz lauksaimniecības darbiniekiem, uzsvera referents.

Viņš iepazīstināja ar rezultātiem, kas sasniegti augkopības un lopkopības produktu ražošanā, saasināja uzmanību uz vairākām akūtām problēmām, kuras kavē lauksaimniecības attīstību atbilstoši partijai un valdības izvirzītajām prasībām, runāja par pasākumiem un uzdevumiem, kas veicami rajonā, lai sekmīgi aizvadītu lopus zlemošanas cēlenu, labi sagatavotos nākamā gada lauku darbiem.

Referāta noslēgumā A. Čepānis teica, ka pašreiz svarīgi ir nodrošināt plašu iepazīšanos ar pieņemtajiem lēmumiem, to izskaidrošanu, izmantojot visus propagandas un agitācijas līdzekļus. Partijas pirmorganizācijām jāgādā, lai katrs darba darītājs skaidri izprastu, kādas jaunas iespējas mūsu valsts ekonomiskajam progresam paver orientācija uz augstāku tautsaimniecisku galarezultātu sasniegšanu.

* * *
Pēc A. Čepāņa referāta sākās debātes. Tajās uzstājās rajona izpilddomitejas priekšsēdētāja vietnieks, plānu komisijas priekšsēdētājs J. Kokors, Livānu stikla fabrikas galvenā tehnoloģe V. Stum-

bre, Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas centrālās laboratorijas vadītājs G. Udrovskis, Livānu PMK priekšnieks R. Majejskis, Preiļu 21. PMK mehanizators H. Usovs un Valsts bankas Preiļu nodaļas pārvaldniece E. Rubene. Viņi lietīgi apsprieda ekonomiskās un sociālās attīstības jautājumus, kas izvirzīti PSKP CK lēmumā «Par saimnieciskā mehānisma tālāku pilnveidošanu un partijas un valsts orgānu uzdevumiem» un PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumā «Par to, kā uzlabot plānošanu un palielināt saimnieciskā mehānisma ietekmi ražošanas efektivitātes un darba kvalitātes paaugstināšanā», kritiski, no partejiskām pozīcijām vērtēja trūkumus, kas vēl vērojami atsevišķu uzņēmumu un celtniecības organizāciju darbā, izteica priekšlikumus, ko vajadzētu darīt, lai partijas un valdības lēmumos izvirzītos uzdevumus plānošanas uzlabošanā un saimnieciskā mehānisma pilnveidošanā drīzāk un labāk īstenotu.

Apsprietajā jautājumā plēnumš pieņēma plašu lēmumu.